

हिमाली विकास केन्द्र
(HADC)
गोरखा

१. कर्मचारी प्रशासनिक, आर्थिक, खरीद बिक्री तथा संठपति सुरक्षा नियमावली
२०५३

(२०४७ र २०४९ को संशोधन सहित)

सामाजिक रूपमा नसमेटिएका, विपन्न, उत्पाइटिन तथा उपेक्षित समुदायको जीवनस्त्रभा दिगो सुधार गर्न, व्यापकरूपमा जारीय तथा लैङ्गिक समानता सुनिश्चित गर्न तथा अवसरहरूको श्रृजना गर्न र त्यसबाट फाइदा उठाउन सक्षम तुल्याउने गरी संस्थालाई मन, बचन र कर्मले साथ दिने लिने अपेक्षा गरिएको छ। सोही अनुसार संस्थाका हरेक नियम कानुनहरू समावेश गरिएका छन्। संस्थाको काम कारबाहीलाई अगाडि बढाउन निम्नानुसारको छुट्टाछुट्टै नियमावलीहरू बनाईएको छ। देहायका नियमावलीहरूको व्याख्या गर्ने सम्बन्धमा, कैनै जटिलता उत्पन्न भएको अवस्थामा यसको व्याख्या र बाधा अडकाउ फुकाउनु पनि अवस्थामा बाधा अडकाउ फुकाउ गर्ने कार्य कार्यसमितिले गर्नेछ र सो को अनुमोदन साधारण सभाले गर्नेछ।

१. कर्मचारी नियमावली
२. आर्थिक नियमावली
३. खरीद बिक्री नियमाली
४. सम्पत्ति सुरक्षा नियमाली

१. कर्मचारी तथा प्रशासनिक नियमावली

यस संस्थाका सम्पूर्ण कर्मचारी संचालक/कार्य समितिको मातहतमा रहनेछन्। कैनै प्रकारको बाधा विरोध उत्पन्न भएमा संस्थापक अध्यक्षले संचालक समितिको बैठकबाट निर्णय गराई बाधा अडचन फुकाउ गर्न सक्ने छन्। संस्थाको प्रशासनिक कार्य संचालनको लागि यो कर्मचारी नियमावली बनाईएको छ।

१. संस्थाको कार्यालय समय

विहान १०:०० बजेदेखि बेलुकी ५:०० बजेसम्म निर्यामित रूपमा चल्नेछ। हरेक शुक्रबार कायालय समय १०:०० बज देखि ३:०० बजेसम्म हुनेछ। साथै मार्ग १५ गतेदेखि भाघ १५ गतेसम्म भने कार्यालयको समय विहान १०:०० बजेदेखि ४:०० बजेसम्म हुनेछ।। नोट: संस्थाले उपयुक्त ठानी कार्य समितिले निर्णय गरेमा कार्यालय शुरू समय विहान ९ बजे कायम गरी आईतबार र शनिबार २ दिन विदा गर्ने प्रावधान समेत राख्न सकिनेछ।।

कामको भार हेरी आवश्यकता परेको खण्डमा कैनै पनि कर्मचारीले अन्य समयमा समेत कार्य गर्नु पर्नेछ।

२. कर्मचारीको विदा :

विदा लिदा अनुसूचि- १ भर्नु पर्नेछ। विदा लिदा पूर्व स्वीकृती गराउनु पर्दछ। अपर्कट विदा मात्र कागण सहित पछि स्वीकृत गराउनु पर्नेछ।

२.१ वार्षिक विदा

यस संस्थामा काम गर्ने हरेक कर्मचारीले महिनामा १ दिन घर विदा पाउने छन्। हरेक विदालाई १२ दिन भन्दा बढी सचित गर्न पाउने छैन सचित विदालाई सोही आर्यिक वर्ष भित्र खच्च गरिमनु पर्नेछ। हरेक ३ महिनामा ३ दिन घर विदा वस्त्र प्रोत्साहन गरिएको छ।

२.२ विरामी विदा

हरेक कर्मचारीले प्रति महिना १ दिन विरामी विदा पाउनेछन् । यो विदा सचित गर्न सकिनेछ । यो विदा लिन विरामी भएको प्रमाण सहित आएमा मात्र यो विदा स्वीकृत गरिनेछ । संस्थाको क्षमता र परियोजनाको व्यवस्था अनुसार सचित विदा प्रति दिन १ दिनको तलब स्केल बराबरको रकम भुक्तानी पाउनेछ ।

२.३ अपर्फट विदा

वार्षिक १२ दिन अपर्फट विदा पाउने छन् ।

२.४ वेतलवी विदा

घर विदा, विरामी विदा र अपर्फट विदा सचित नभएको तथा पेशकी विदा पनि लिईसकेको अवस्थामा कार्यलय आउन नसकी गयल भएको दिनमा वेतलवी विदा लिन सकिने छ । तर यस्तो विदा ७ दिन भन्दा बढी लिनुपर्ने भएमा पूर्व स्वीकृती लिनुपर्नेछ ।

२.५ सुत्केरी विदा :

महिला कर्मचारीहरुको लागि सुत्केरी भएको अवस्थामा १ महिना सुत्केरी विदा पाउनेछन् । यस्तो विदा बढीमा २ पटकसम्म कम्तीमा ३ वर्षको फरकमा दिन सकिनेछ । जुम्ल्याहा वा सो भन्दा बढी स्वस्थ बच्चा जन्माएको खण्डमा यस्तो विदाको अवधी १५ दिन थप गर्न सकिनेछ ।

२.६ आशौच/काजकृत्या विदा

आफ्नो आमा बुबा, श्रीमती र बाल बच्चाहरुको मृत्यु हुदा आशौच वानु पर्ने भएमा १५ दिन विदा दिईनेछ ।

२.७ पेशकी विदा

नियम २.१, २.२ र २.३ तीन बटै विदा सकिएको अवस्थामा अवस्था हेरी बढीमा ३ दिन सम्मको पेशकी विदा उपर्युक्त विदाहरुबाट कहा हुने गरी लिन सकिनेछ । यस्तो पेशकी विदा, विदा लिएको वर्ष भित्र फल्छयौट हुने गरी मात्र दिईनेछ ।

२.८ तयारी विदा

कुनै कर्मचारी दुर्गम (२०-२१) कोश तथा अति दुर्गम (३० भन्दा बढी कोष) स्थानमा भ्रमणमा जानु पर्दा कार्यालय प्रमुखको स्वीकृती लिई तयारी स्वरूप क्रमशः १ दिन विदामा बस्न सक्नेछन् ।

२.९ सद्वा विदा

यस्तो विदा महिनामा बढीमा २ दिन सम्म मात्र पाउनेछन् । यो विदा पाउनको निमित्त कर्मचारीले सार्वजनिक विदाको दिनमा सुपरभाइजरको अनुमति लिई काम गरेको हुनु पर्नेछ । साथै सरकारी विदा तथा पर्व विदा र साप्ताहिक विदा एकै दिनमा परेको अवस्थामा पनि यो विदा पाउनेछ । यस्तो विदा पाउनको लागि कर्मचारीले मासिक रूपमा भर्नु पर्ने दैनिक कार्यविवरण Time Sheet मा कामको विवरण उल्लेख भई प्रमाणित भएको हुनु पर्नेछ र सो विदा १ महिना भित्र लिई सक्नु पर्नेछ ।

३. सार्वजनिक/राष्ट्रिय विदा :

नयाँ वर्ष	: १ दिन
दशैविदा	: घटस्थापना- १ दिन, फुलपातीको दिनदेखि टिकाको पर्सि पल्टसम्म- जम्मा ९ दिन र कोजाग्रत पूर्णिमाको दिन -१
तमु ल्होसार	: १ दिन
चैतै दशै	: १ दिन (गम नवमी)
तिहार विदा	: ४ दिन । लक्ष्मी पुजा, गोवर्धन पुजा, भाईटिका र यसको भोलिपल्ट
हरितालिका तिज	: १ दिन (महिला कर्मचारीलाई मात्र)
शुभ जयन्ती	: बुद्ध जयन्ती १ दिन
लोकतन्त्र दिवस	: बैशाख ११ गते
फागु पूर्णिमा	: १ दिन
महाराशव रात्रि	: १ दिन
बसन्त पञ्चमी	: १ दिन
माघे सक्रान्ती	: १ दिन

जनैपूर्णिमा : १ दिन
 श्रीकृष्ण अष्टमी : १ दिन
 संविधान दिवस : १ दिन

अन्य विदाहरु नेपाल सरकारले घोषणा गरे अनुसार हुनेछ ।

४. कर्मचारी हाजिरी विवरण :

हरेक कर्मचारीले कार्यालय समयमा आउनुपर्ने नियमानुसार त्यसको अनुगमन गर्ने हाजिरी किताबको व्यवस्था गरिएको छ । सो हाजिरी किताबमा उल्लेख भए अनुसार उत्तार गरी कार्यालय सहायकले माहिनाको अन्तमा संयोजकलाई बुझाउनु पर्नेछ । सोही अनुसार लेखापालले तलब भत्ताको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ । कुनै कार्यक्रम वा आयोजनाको हकमा यसको प्रमुखले वा अधिकृतले हाजिरी किताबको सदृश कार्य विवरण (Work Sheet) फाराम भर्न सक्नेछ, तर यसको निर्णय संस्थावाट गराउनु पर्नेछ ।

५. फिल्ड अवलोकन भ्रमण :

फिल्ड कर्मचारी

५.१ कर्मचारीहरु फिल्डमा जाँदा संस्थाको नियमानुसार आयोजना प्रमुख अध्यक्षको स्वीकृती लिईएर अनुसूची- २ भरी कति दिनको लागि कहाँ के गर्न जाने सम्पूर्ण विवरण खुलाई स्वीकृत गराएर मात्र जानु पर्नेछ, र त्यसको रेकर्ड कार्यालय सहायकले राख्नु पर्नेछ र फिल्डबाट फर्केको ७ दिनभित्र सम्पूर्ण गर्तार्वी र सहितको प्रतिवेदन लेखी फिल्डमा भएको यातायात खर्च सहित अनुसूची नं. ३ भरी पेश गर्नु पर्नेछ ।

५.२ फिल्ड भ्रमण :

कार्यालयका कर्मचारी अनुसूची- २ भरी आवश्यक कारण देखाएर मात्र आयोजना प्रमुख अध्यक्षको स्वीकृती लिई फिल्डमा जान सक्नेछ । तर फिल्डबाट फर्केको ७ दिनभित्र प्रतिवेदन सहित अनुसूची ३ भरी खर्चको सोधभर्ना पाउनेछन् ।

५.३ संचालक/कार्यसमितिको लागि :

संचालक समितिका पदाधिकारीहरु फिल्ड अवलोकनमा जाँदा आयोजना प्रमुख अध्यक्षको स्वीकृत लिई कति दिनको लागि कहाँ जाने प्रष्ट खुलाई अनुसूची २ भरी फिल्ड अवलोकन भ्रमणमा जान सक्नेछन् र फिल्डबाट फर्कि आएको ७ दिन भित्र सम्पूर्ण विवरण यातायात र वस्तुस्थितिको प्रतिवेदन पश्चात् खर्च भुक्तानी गरिनेछ । खर्चको हकमा साझेदार संस्थाको सम्झौतामा उल्लेख भए वर्तोजिम तथा आर्थिक नियमावलीको परिधिभित्र रहनु पर्नेछ ।

क. कर्मचारी भर्ता : (Staff Recruitment)

सेवा र कामको प्रकृति अनुसार कार्य समितिले कर्मचारी दरबन्दीहरूको आवश्यकता अनुसार कोटा निर्धारण गर्नेछ । समितिले निर्धारित दरबन्दीमा संस्थाको कार्यालयबाट खुल्ला विज्ञापनका माध्यमबाट ३ सदस्यीय पदपूर्ति समिति गठन गरी त्यसको सिफारीसको आधारमा कार्यसमितिले कर्मचारीहरूको छनौट र भर्ता गर्नेछ । पदपूर्ति समितिमा कार्य समितिबाट २ जना र व्यवस्थापनबाट १ जना सदस्य रहने र त्यस मध्ये १ जना अनिवार्य महिला सदस्य हुनुपर्नेछ । कर्मचारी छनौट गर्दा योग्य महिला, दर्लित, जनजाति, अपाङ्ग, तथा पर्शिडाएको समुदायका स्थानिय व्यक्तिलाई प्रार्थमिकता दिनु पर्नेछ । साथै वैकल्पिक उम्मेदवारहरूको रेकर्ड राखी पर्शिल्ला अवसरहरूमा प्रार्थमिकता दिनको लागि प्रोत्स्थान यसेन गरिनेछ । संस्थाकै कुनै कार्यक्रम वा पदमा कार्यरत कर्मचारीले रिक्त पदमा प्रार्थमिकता गर्न चाहेमा संस्थाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

ख. कर्मचारीको बर्गीकरण : (Categorization of Staffs)

कुनै पनि कर्मचारीलाई उसको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा क्षमता आंकलनको आधारमा आयोजना अवधिमा मात्र स्थायी वा बढुवा गर्न सकिनेछ । संस्थाको काम काजको लागि भर्ता भएको कर्मचारीको परीक्षण काल पूरा भएपछी कार्यक्रमताको मूल्याङ्कनको आधारमा त्यस्ता कर्मचारीको सेवा अवधि यस गर्ने वा कार्यक्रम अवधिको लागि करारमा नियुक्त गर्ने गर्न सकिनेछ । संस्थाको काम काजको लागि नियुक्त कुनै पनि कर्मचारीको परीक्षण काल ३ महिनाको हुनेछ ।

यस संस्थामा काम गर्ने कर्मचारीहरु लाई निम्नानुसार वर्गीकरण गरिनेछ ।

अ. अस्थायी कर्मचारी (Temporary Staff)

कुनै निश्चित काम र समयावधीको लागि तोकिएको काम र जिम्मेवारी दिई अस्थाई कर्मचारीहरु नियुक्त गर्न सकिनेछ । यस्ता कर्मचारीको सेवा अवधि समाप्त हुनुभन्दा १५ दिन अगाडी त्यसको जानाकारी संस्थालाई दिनुपर्नेछ ।

आ. दैनिक कामदार (Daily Wages) :

संस्थाको काम काजको लागि दैनिक कामदारको रूपमा पनि आवस्यकता अनुसार काममा लगाउन सकिनेछ ।

इ. करार सेवाका कर्मचारी (Contractual Staff)

कुनै निश्चित आयोजनाको लागि सो आयोजना अवधीभरको निर्मित तोकिएका कर्मचारीहरु करार सेवामा नियुक्त गर्न सकिनेछ । त्यस्ता कर्मचारीहरुको सेवा र सुविधाहरु सम्बन्धित आयोजनाको नीति नियम अनुसार नै हुनेछन् ।

ग. कामदार/कर्मचारीहरुको छनौट (Selection of Staffs) :

कर्मचारी/कामदारको छनौट संस्थाले समय सापेक्ष र आवस्यकता अनुसार आन्तरिक बढुवा वा खुल्ला प्रतियोगिता वा दुवै वा एउटा मात्र प्रकृयाद्वारा जुन उपयुक्त हुन्छ सोहि अनुसार गर्नेछ ।

घ. नियुक्ति (Appointment) :

माथि उल्लेखित सबै प्रकारका कर्मचारी/कामदारको लागि उनिहरुको कार्यविवरण (Job Description) पारिश्रमीक तथा समयावधी तथा सुविधाहरु खुल्ने गरि नियुक्ति पत्र प्रदान गरिनेछ ।

६. बढुवा (Promotion) :

लामो समय सम्म सेवा गरेका कर्मचारीहरुको कार्यसम्पादन उत्कृष्ट देखिएमा संस्थाले प्रोत्साहन स्वरूप एक तह बढुवा गर्न पनि सक्नेछ ।

७. संचय कोष (Provident Fund) :

करार सेवा अवधि ६ महिना पुगेपछि तलबको १०% रकम संचयकोषमा जम्मा गरिनेछ र संस्थाले १०% रकम थप गरी नागरिक लगानी कोषको कर्मचारी संचयकोष खातामा जम्मा गरिनेछ । आफ्नो रकम समेत थप गरी अधिकतम ३०% सम्म जम्मा गर्न सकिनेछ । प्रत्येक कर्मचारीको छुट्टा-छुट्टै हरहसाव राखिनेछ ।

८. दशै खर्च (Dashain Bonus) :

नेपालीहरुको महान् सांस्कृतिक पर्व बडा दशैको निर्मित खाइपाई आएको एक महिना बरावरको तलब दशै खर्च बापत उपलब्ध गराईनेछ ।

९. वार्षिक तलब बढ़ि (Annual Increasement) :

सामान्यतया: संस्थाको तलबी विवरण (Salary Chart) अनुसारको वार्षिक एक स्टेप (1 Step) तलब बढ़ि गरिनेछ । तर कर्मचारीको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको आधारमा घेड थप, रोक्का वा घटुवा गर्न सकिनेछ । तलबी विवरण अनुसूचि ४ मा उल्लेख छ ।

१०. कर भुक्तानी (Tax Clearance) :

यस संस्थाका सबै कर्मचारीले आफूले वुझाउनु पर्ने कर (Tax) वुझाउनु आफ्नो कर्तव्य सम्मनुपर्नेछ । कर मुक्त हुनुपर्नेछ ।

११. आचार संहिता (Code of Conduct) :

चोरी गर्नु, भुठो बोल्नु, गुण्डागाई गर्नु, भष्टाचार गर्नु, व्याभिचार गर्नु, कार्यालयको गोप्यता भंग गर्नु जस्ता आपराधिक र असामाजिक काम गरेको ठहरेमा त्यसको प्रकृति हेरी नर्सिहत, निलम्बन वा सेवाबाट मिथि विरोध समेत गर्न सकिनेछ । संस्थावाट जारी आचारसंहिताको पालना गर्नु सबै कर्मचारी तथा पदाधिकारीको कर्तव्य हुनेछ । आचारसंहिताको विस्तृत विवरण अनुसूचि- ५ मा राखिएको छ ।

१२. सेवावाट हट्ने (Termination of Contract) :

संस्था तथा कर्मचारी दुवै पक्षले १५ दिने पूर्व सुचना दिई बरावर सेवा तोड्न सक्नेछन् । सामान्यतया कर्मचारीहरु निम्न अवस्थामा करार सेवावाट हट्न सक्नेछ ।

क. विना सुचना १५ दिन सम्म कार्यालयमा काममा अनुरूपित रहेमा ।

ख. संस्थाको उद्देश्य परिपूर्णीको लागि संतोषजनक रूपमा कार्य सम्पादन गर्न नसकेमा वा आचार साहिता उल्लंघन गरेमा ।

ग. शारीरिक तथा मानसिक अस्वस्थताका कारण काम गर्न नसक्ने भएमा ।

घ. कारणबश संस्थालाई सम्बन्धित कर्मचारीको आवस्यकता नभएमा ।

ड. निश्चित कार्यक्रमका निम्न नियुक्त कर्मचारी भो कार्यक्रम अवधि समाप्त भएमा ।

च. नियम ११ मा उल्लेख भएको अपराधिक र असामाजिक ठहरेको कार्य गरेमा ।

छ. कुनै कार्यक्रम वा परियोजना संग सम्बद्ध कर्मचारीको हकमा दातृ संस्था संगको सम्झौता भए भएमा

१३. लामो र छोटो अवधिको कर्मचारी (Short term and Long Term Employee) :

माधि जुनसुकै कुराहरु लेखिएको भारपानि तलब सुविधाहरु सम्बन्धित योजना वा कार्यक्रमको भंझौता अनुरूप हुनेछ ।

१४. परियोजना कर्मचारी (Project Staffs) :

निश्चित योजनाको लागि नियुक्त भएको कर्मचारीले सम्बन्धित योजनाको नीति निर्देशन, तलबमान, विदा तथा सुविधाहरु पाउनेछन् ।

१५. निश्चित परियोजनाको हकमा संस्थालाई भार नपर्ने गरी दातृ संस्थासंग भएको सम्झौता बर्मोजिम थप सुविधाहरु प्राप्त गर्ने सवालमा माधिका दफा तथा उप-दफाहरूले वाधा दिएको मानिने छैन ।

२. आर्थिक व्यवस्थापन नियमावली (Financial Management Policy)

संस्थाको आर्थिक प्रशासन सम्बन्धि गतिविधीलाई स्पष्ट, सुचारू र पारदर्शी बनाई राख्न यो आर्थिक नियमावली बनाईएको छ ।

१. बैंड खाता संचालन (Bank Account) :

बैंड खाता संचालन संस्थाको कार्यसमितिको निर्णयले तोकिएका व्यक्तिहरु वाट मात्र हुनेछ ।

२. रकम भुक्तानी दिने (Payments) :

क. कुनै पनि व्यक्तिलाई/कार्यक्रमलाई भुक्तानी दिँदा रु. १,०००/- (एक हजार) देखि रु. १००,०००/- (एक लाख) सम्म कार्यक्रम प्रमुखले चेकद्वारा भुक्तानी दिन सक्नेछ ।

ख. रु. १००,००१/- (एक लाख एक रुपैया) देखि रु. ५००,०००/- (पाँच लाख) सम्म अध्यक्षवाट स्वीकृत गराई चेकद्वारा भुक्तानी दिन सक्नेछ ।

ग. रु. ५००,०००/- (पाँच लाख) भन्दा बढि रकम भुक्तानी दिनु पर्दा कार्य समितिवाट निर्णय गराएर मात्र चेकद्वारा भुक्तानी दिनु पर्नेछ ।

३. सानो नगदी कोष संचालन (Petty Cash) :

क. साना तिना खर्चको भुक्तानी दिन र दैनिक आर्थिक काम चलाउन एकमुळु रकम रु. १०,०००/- (दश हजार) को घुम्ति सानो नगदी कोष (Petty Cash Revolving Fund) को रूपमा राखिनेछ । कार्यालय सहायकले उक्त कोषको संचालन गर्नेछ । सो Fund लाई आवस्यकता अनुसार थपथट पनि गर्न सकिनेछ । (अनुसूचिमा विवरण दिइएकोछ)

ख. सानो नगदी कोष (Petty Cash) को रकम रु. ६,०००/- (छ. हजार) भन्दा बढि खर्च भएपछि बैंडवाट रकम भिकी परिपूर्ति गरी रु. १०,०००/- (दश हजार) बनाईनेछ र खर्च गरिनेछ । एवम रीतले सानो नगदी कोषको संचालन भैरहने छ ।

ग. सानो नगदी कोष बाट एक पटकमा रु. २,०००/- (दुई हजार) भन्दा कम रकमको मात्र भुक्तानी दिइनेछ ।

घ. Petty Cash Box कार्यालयमा नै रहनेछ । र आवस्यकता अनुसार आकस्मिक जाँच (Audit and Check) समेत गर्न सकिनेछ ।

ड. Petty Cash रकम खर्च भएको रेकर्ड Cash Book मा राखी छुटै भौचर उठाईनेछ ।

४. भौचर बनाउन (Vouching) :

क. दोहोरो लेखा प्रणालीमा भौचर प्रारम्भिक कागजात हो । तसर्थ जर्नल भौचर, पेशकी भौचर, आमदानी भौचर, खर्च भौचर, Petty Cash भौचर आदि छुट्टा-छुटै भौचरहरु लेखन गरिनेछ ।

ख. भौचर डेविट क्रेडिटको नियम अनुसार तयार पारिनेछ ।

ग. भौचर तयार पार्दा आवस्यक कागजातहरु (Supporting Documents) अनिवार्य नै गर्नु पर्नेछ ।

घ. भौचरहरुको मिति र नं. सिलसिलेवार मिलाएर फाईलड गरी सुरक्षित राखिनेछ ।

५. बैंडिङ कारोबार (Banking Transactions) :

क. रु. २,०००/- (दुई हजार) भन्दा बढिको भुक्तानी चेकद्वारा दिन प्राथमिकता दिइनेछ ।

ख. मासिक/त्रैमासिक रूपमा बैंड स्टेटमेन्ट लिई बैंड हिसाब मिलान (Bank Reconciliation) गरिनेछ ।

ग. नगद उठेका रकमहरु ७ दिन भित्र बैंड दाखिला गरिनेछ ।

घ. बैंड संग गरिने पत्राचार छिटो छरितो रूपमा गरिनेछ ।

ड. बैंडमा चेक कारोबार गर्दा लेखापाल आफैले नलिई भक्तानी पाउने व्यक्तिलाई नै चेक इस्यु गरिनेछ ।

३. Petty Cash को चेकको हकमा लेखापाल आफै वा खटाएको व्यक्तिद्वारा गरिनेछ । अन्य कागजातहरुको हकमा लेखापालले गर्नेछन् ।

६. पेशकी/पेशकी फछ्यौट (Advance and Advance Settlement)

- क. कार्यक्रम संचालनको लागि आवस्यक परेको खण्डमा सम्बन्धित व्यक्ति वा संस्थालाई पेशकी उपलब्ध गराईनेछ । रकमकै कारणले कार्यक्रममा वाधा नपरोस भन्ने उदेश्यले यसरी पेशकी दिने प्रावधान राखिएको छ ।
- ख. पेशकी परियोजना/संस्थासंग सम्बन्धित व्यक्तिले मात्र लिन सक्नेछन् ।
- ग. एक पटक लिएको पेशकी फछ्यौट नगरी पुन पेशकी (दोबारा पेशकी) दिईने छैन ।
- घ. जुन प्रयोजनको लागि पेशकी लिईएको हो सो काम समाप्त भएपछि एक हप्ता मित्र खर्चको विल/भर्पाई वा नगद वुझाई पेशकी फछ्यौट गर्नु पर्दछ ।
- ङ. भ्रमण भत्ता पेशकीको हकमा भ्रमण गरेर फर्केको ७ दिन मित्र फछ्यौट गर्नु पर्नेछ ।
- च. अर्थिक कारोबार गर्ने कर्मचारीले भ्रमण पेशकी वाहेक अन्य कुनै प्रकारको पेशकी लिन पाइने छैन ।

७. फारामहरु (Formats) :

क. यस संस्थाको लेटर हेड राखि निम्न फर्मेटहरु प्रयोग गरिनेछन् ।

- १) तलबी भर्पाई (व्यक्तिगत)
- २) तलबी विवरण (सामुहिक)
- ३) तलब भुक्तानी रेकर्ड (व्यक्तिगत)
- ४) भ्रमण आदेश फाराम
- ५) भ्रमण भत्ता विल फाराम
- ६) क्यास बुक (Register)
- ७) लेजर बुक
- ८) भुक्तानी भरपाई (Payment Receipts)
- ९) नगदी रसिद
- १०) भौचर
- ११) Control Sheet
- १२) Bank Reconciliation
- १३) Fund Reconciliation
- १४) प्रोजेक्ट खर्च विवरण फाराम

८. प्रतिवेदन फाराम Format हरु यस प्रकार हुनेछन् ।

- क. खर्चको फाँटवारी
- ख. आमदानी विवरण
- ग. पेशकी विवरण
- घ. कोषको अवस्था (Fund Status)
- ङ. Bank Statement
- च. सन्तुलन परीक्षण (Trail Balance)

९. तलब/भत्ता :

कर्मचारी तथा संस्थाका सदस्य/सल्लाहकार/प्रतिनीधि/कर्मचारीको सुविधा कार्यसमितिको वैठकको निण्य अनुसार हुनेछ । आयोजनाको कर्मचारीको हकमा पनि यो नियम लागु हुनेछ ।

क. संस्थाको कार्य संचालनमा जादा/आउंदा संस्थाका फिल्ड कार्य अंत्र भएका कर्मचारी वाहेकको हकमा निम्न अनुसार दैनिक भत्ता प्रदान गर्न सकिनेछ ।

१०. क.अ.

संस्थाको अध्यक्ष वा अध्यक्षले तोकेको विशेष कार्यको लागि विशेष प्रतिनीधिलाई नेपाल राज्यभर फिल्ड/भ्रमण/निरीक्षणमा जादा प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन रु १,०००/- (एक हजार) मा नेपाल सरकारको नियम अनुसार कर क

९.क.आ.

संस्थाको पदाधिकारीहरु/सदस्यहरु/प्रतिनीधिहरुलाई प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन रु १,०००/- (एक हजार)

९.क.इ.

आयोजना/संस्थाका कर्मचारी प्रमुखको प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति रु १०००/- (एक हजार) तथा अन्य कर्मचारीको लागि पनि (फिल्ड कार्यक्षेत्र भएका बाहेक) प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति रु. ७००/- (सात सय)

९.क.ई.

आयोजना/संस्थाका फिल्ड कार्यक्षेत्र भएका कर्मचारी कार्यक्षेत्र बाहेकको क्षेत्रमा भ्रमण गर्नुपर्दा प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन रु. ७००/- (सात सय)

यी माथिका सुविधाहरु परियोजना संचालनका लागि सहयोगी निकायसँग भएको सम्झौता अनुसार फरक फरक हुन सक्नेछ । साथै परियोजनाले उपलब्ध नगराएको अवस्थामा संस्थाले उल्लेखित अनुसारकै सुविधा दिन बाध्य हुने छैन ।

९.ख.अ.

भ्रमण भत्ताको हकमा सम्पूर्ण रूपले लागेको टिकटको आधारमा दिईनेछ । भ्रमण गर्दा सकेसम्म कम खर्चिलो साधन प्रयोग गर्नुपर्नेछ । तर अवस्था हेरी छिटो पुग्ने साधन प्रयोग गर्नु पर्ने भएमा प्रयोग गर्न पनि सक्नेछन् (हवाईजहाजको पहुँच भएको ठाउँमा हवाईजहाज आदि) । नीजि सवारीको प्रयोग गर्नको खण्डमा इन्धन खर्च २५ कि.मी. दुरी बराबर १ लि. दिन सकिनेछ ।

९.ख.आ.

संस्थाको कार्यको लागि भ्रमण गर्दाको टिकटमा निम्न कुराहरु स्पष्ट लेखिएको हुनुपर्नेछ ।

क) भ्रमण मिति

ख) कहाँवाट कहाँसम्म (भ्रमण गरेको स्थान)

ग) रकम

यी कुराहरुको अतिरिक्त स्थानीय सवारी साधनको हकमा जस्तै Taxi/Tempu/Rickshaw आदिको विवरण आफैले भरी माथि उल्लेखित विवरणहरु स्पष्ट खुलाई पेश गर्न सक्नेछन् । तर संस्थाका अध्यक्ष वा आयोजना प्रमुखको सिफारिसमा मात्र भ्रमण आदेश जारी गर्न सकिनेछ ।

९.ख.अ.

भ्रमण भत्ताको हकमा सम्पूर्ण रूपले लागेको टिकटको आधारमा दिईनेछ । भ्रमण गर्दा सकेसम्म कम खर्चिलो साधन प्रयोग गर्नुपर्नेछ । तर अवस्था हेरी छिटो पुग्ने साधन प्रयोग गर्नु पर्ने भएमा प्रयोग गर्न पनि सक्नेछन् (हवाईजहाजको पहुँच भएको ठाउँमा हवाईजहाज आदि) । नीजि सवारीको प्रयोग गर्नको खण्डमा इन्धन खर्च २५ कि.मी. दुरी बराबर १ लि. दिन सकिनेछ ।

९.ख.आ.

संस्थाको कार्यको लागि भ्रमण गर्दाको टिकटमा निम्न कुराहरु स्पष्ट संग लेखिएको हुनुपर्दछ ।

क. भ्रमण मिति

ख. कहाँवाट कहाँसम्म (भ्रमण गरेको स्थान)

ग. रकम

यी कुराहरुको अतिरिक्त स्थानीय सवारी साधनको हकमा जस्तै : Taxi/Tempu/Rickshaw आदिको विवरण आफैले भरि माथि उल्लेखित विवरणहरु स्पष्ट खुलाई पेश गर्न सक्नेछन् । तर संस्थाको अध्यक्ष वा आयोजनाको प्रमुखको सिफारिसमा मात्र भ्रमण आदेश जारी गर्न सकिनेछ ।

९.ग. बैठक तथा तालिम भत्ता तथा खाना खर्च:

९.ग.अ.

विशेष कार्यको लागि संस्थागत आयोजनाको कार्यसमितिको लागि बैठक बम्दा खाना खर्च बापत पन्येक बैठक प्रति दिन प्रतिव्यक्ति रु. ५००/- (पाँच सय) मा करकड्डी गरि उपलब्ध गराईनेछ । तर संस्थामा रकम नभएमा सो भत्ता दिईनेछैन ।

९.ग.आ.

बैठक संचालन गर्दा खाजा खर्च वापत बढिमा रु. १५०।- (एक सय पचास) प्रतिव्यक्ति सम्म खर्च गर्न सकिनेछ ।

९. ग.इ.

जिल्लास्तरीय तालिम/बैठक/गोष्ठी/सेमिनार/मूल्याङ्कन संचालन गर्दा वसोवास र खाना खर्च समेत गरी प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति रु. ५००।- (पाँच सय पचास) सम्म खर्च गर्न सकिनेछ र आफ्नो स्टेशनवाट वा स्टेशन सम्मको दुईतर्फी यातायात खर्च र खाना खर्च प्रचलित दररेट अनुसार उपलब्ध गराउनेछ । तर आयोजनाको हकमा आयोजनाले तोके अनुसार हुन सक्नेछ ।

९. ग.ई.

भत्ता वापत उपलब्ध गराईएको रकममा प्रचलित नियम वमोजिम कर कट्टी गरिनेछ भने खाना, वसोवास, यातायात तथा खाजा खर्चमा कर लाग्ने छैन ।

१०. संचयकोष :

संचयकोष कट्टा गर्ने कर्मचारीको हकमा :

- क) कर्मचारीको मासिक तलबवाट १०% का दरले रकम कट्टा गरी मासिक तलब स्केलको १०% नै रकम संस्थाले थप गरी नागरिक लगानी कोषको कर्मचारी संचयकोष खातामा जम्मा गरिनेछ । आफ्नो रकम समेत थप गरी अधिकतम ३०% सम्म जम्मा गर्न सकिनेछ । सो रकम संस्थाको अध्यक्ष तथा कार्यकारी प्रमुखको सिफारिसमा निकाल्न सकिनेछ ।
- ख) संचयकोषको रकम जम्मा गर्न छुट्टै खाता खोलिनेछ ।
- ग) संचयकोषको रकम एउटै खातामा जम्मा गरिएता पनि प्रत्येक कर्मचारीको हर-हिसावको छुट्टाछुट्टै लेजर राखिनेछ ।
- घ) संचयकोष रकम जम्मा गरिएको रकम नागरिक लगानी कोषको नियमानुसार सम्बन्धित कर्मचारीले परिचालन गर्नेछन्, साथै सेवावाट हटेमा संचित रकमको व्याजसहित भुक्तानीको लागि संस्थाले सिफारीस गर्नेछ ।

११. उपचार खर्च (Medical Expenses) :

औषधी उपचार खर्च वापत प्रति महिना कर्मचारी तलबको १०% सम्म उपलब्ध गराउन सकिनेछ । वा परियोजनाको सम्भौतामा उल्लेख भए वमोजिम हुनेछ ।

१२. जीवन वीमा (Life Insurance) :

हरेक कर्मचारीको रु. ५००,०००।- (पाँच लाख) को दुर्घटना वीमा गर्न सम्बन्धित परियोजनाका दातासँग प्रस्ताव गरिनेछ ।

१३. नियम १० संचयकोष, नियम ११ उपचार खर्च र नियम १२ जीवन वीमा सम्बन्धित योजना वा कार्यक्रमसंगको सम्भौता अनुरूप हुनेछ ।

१४. तलब, भत्ता, दर्शै खर्च तथा अन्य सुविधा :

प्रत्येक कर्मचारीको तलब Level Step अनुसार तलब स्केल तोकिएको छ । सबै तहका कर्मचारीहरुको वार्षिक वृद्धि सहितको Salary Chart अनुसुची ३ मा उल्लेख छ । आयोजनाको हकमा दातृ निकायमंग भएको सम्भौता अनुसार हुनेछ ।

१५. अन्तिम व्याख्या सम्बन्धित व्यवस्था :

माथि जुनसुकै कुराहरु लेखिएको भएपनि यस नियमावलीको व्याख्या सम्बन्धमा कुनै विवाद वा अघष्टता देखिएमा त्यसको अन्तिम निर्णय संस्थाले गर्नेछ ।

३. खरिद विक्री नियमावली :

यस संस्थाको कार्यालयमा आवस्यक पर्ने मालसामानहरु, निर्माण सामाग्रीहरु र अन्य सामाग्रीहरु नियमानुसार प्रकृया पुऱ्याएर खरिद तथा विक्री गर्नु पर्नेछ । तसर्थ यो खरिद विक्री नियमावली बनाइएको छ ।

क. खरिद विक्रीमा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु :

१. मूल्य सुची (Price List) संकलन गर्नु,
२. कोटेशन (Quotation) संकलन गर्नु,
३. सामानको नमुना (Sample) संकलन गर्नु,
४. विड्स (Bids) चेक गर्नु,
५. मूल्य सुची तुलना गर्नु र घटी मूल्यमा सामान खरिद गर्नु,
६. सामानको गुणस्तर (Quality) जाँच गर्नु,
७. प्राप्त सामाग्री गिन्ती गरेर राख्नु,
८. खरिद आदेश (Purchase Order), बिल/इन्भ्वाइस, Bids तथा अन्य आवस्यक कागजातहरुको रेकड राख्नु (Documentation) गर्नु ।

ख. पारदर्शिता (Transparency) :

सबै सामानहरु खुल्ला प्रतियोगिता गराई प्रतिस्पर्धाको आधारमा खरिद गरिनेछ ।

ग. खरिद विक्री प्रकृया :

अ.१.

व्यवस्थितरूपमा खरिद गर्ने परम्परा बसाल कुनै पनि सामान खरिद गर्नु अगाडी आयोजना प्रमुखको पूर्व स्वीकृत गराउनु पर्दछ । खरिद आदेश स्वीकृत नगराई किनेका सामानहरुको भुक्तानी दिन संस्था वाध्य हुने छैन र विषेश कारणवश खरिद गरेमा आयोजना प्रमुखको तजिजले भुक्तानी दिन सक्नेछन् ।

अ.२.

कुनै ३ वटा सप्लायर्स (Suppliers) वाट मूल्य सुची लिई सबैभन्दा कम मूल्यमा सामान उपलब्ध गराउन सक्ने सप्लायर्स (Suppliers) संग खरिद गर्नु पर्दछ । तीनवटै सप्लायर्सको मूल्य सुची विश्लेषण गर्दै दाजेर हेरि सबैभन्दा सस्तो सप्लायर्स (Suppliers) छनौट गर्नु पर्नेछ । यस्तो कार्य ६-६ महिनाको अन्तरालमा गर्नुपर्नेछ ।

अ.३.

एकै पटकमा कुनै पनि एउटै मात्र वस्तु रु. ५०,०००/- (पचास हजार) भन्दा बढि मूल्य पर्ने रहेछ वा एकै किसिमका सामानहरु रु. १५०,०००/- (एक लाख पचास हजार) भन्दा बाढि खरिद गर्नुपर्ने रहेछ, भन समितिको पूर्व स्वीकृत लिई अध्यक्ष वा निजको जिमेवारी लिएको पदाधिकारीले खरिद आदेश जारी गर्न सक्नेछ । त्यस्ता सामाग्रीहरु खरिद गर्दा Price List को आधारमा खरिद गर्न सकिनेछ ।

अ.४. रु. १५,००१००/- (पन्थ हजार एक) भन्दा बाढि मूल्यको एउटै किसिमको सामान खरिद गर्नु पर्दा कोटेशनको आवस्यकता पर्दछ ।

अ.५. कुनै पनि सामानहरु खरिद गर्नु पर्दा खरिद आदेश फाराम (Purchase Requisition Form) भरी पूर्व स्वीकृति गराउनु पर्दछ । PR को नमुना अनुसुची ५ मा दिइएको छ ।

अ.६. Procurement Officer ले सामान खरिद गर्नेछन् । PR प्राप्त भएको ७ दिनभित्र सामान खरिद गर्नु पर्नेछ ।

अ.७. खरिद गरेको सबै सामानहरु Store Keeper लाई वुकाउनु पर्दछ र सामान वुभिलिएको भरपाई गराउनु पर्नेछ वा बिल इन्भ्वाइसमा Received Stamp लगाई वुभनु पर्नेछ ।

अ.८. बिल, भरपाईको स्वीकृत :

तोकिएको इन्वाजंवाट सामान खरिद गरेको विल, ईन्वाइस स्वीकृत गराउनु पर्नेछ । यसरी स्वीकृत गदां कुन आयोजना (Project) मा खर्च देखाउने हो प्रष्ट लेख्नु पर्नेछ ।

अ.९. अभिलेख राख्ने (Documentation/Recording) :

क) भण्डारमा सामान प्राप्त हुना साथ भण्डार प्राप्त अभिलेख (Store Receive Book) खातामा प्रविष्ट गराउनु पर्नेछ ।

ख) खर्च भएर नजाने सामानहरुको रेकड़ Update गर्न सम्पत्ति वर्ही (Property Register) मा रेकड़ राख्नु पर्नेछ ।

ग) खर्च भएर जाने सामानको लागि छुटै रजिस्टर तयार गरी सोही अनुरूप रेकड़ राख्नुपर्नेछ ।

आ.१.

वार्षिक रूपमा सबै सामानहरुको भौतिक निरीक्षण गरी तिनीहरुलाई तीन प्रकारले वर्गीकरण गर्नुपर्नेछ । जसमा

क. राम्रो अवस्थाको

ख. मर्मत गरेर चलाउन सकिने

ग. मर्मत सम्भार हुन नसक्ने वा मर्मत गर्न निकै खर्चिलो हुने ।

आ.२.

मर्मत गरेर चलाउन सकिने वा मर्मत गरेर खप्ने सामानको मर्मत सम्भार गराउनु पदां संस्थाको वैठकको निर्णय अनुसारको लागत अनुमानको आधारमा मात्र गराउनु पर्नेछ । आ.१.ख. अनुसारको सामानहरु भने उपहारमा या सहयोग स्वरूप दिन पनि सकिनेछ ।

आ.३.

संस्थाले लिलाम विक्री गर्ने भनि निर्णय गरेको वा भर्मत सम्भार गरेर चलाउन सकिने वा भर्मत गर्न निकै खर्चिलो हुने वा मर्मत हुन नसक्ने सामानहरु बढावढ लिलाम विक्री गरिनेछ । यसरी लिलाम विक्री गदां सामानको विवरण तथा न्युनतम मूल्य उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

आ.४.

काम नलाग्ने भएका सामानहरु संस्थाको निर्णय अनुसार नष्ट गरिनेछ ।

४. सम्पत्ति सुरक्षा नियमावली :

संस्थाको नाममा रहेको जिन्सी सामानहरुको सुरक्षा एवं जिम्माको लागि यो सम्पत्ति सुरक्षा नियमावली बनाईएको छ ।

१. संस्थाको नाममा रहेको नगद, बैंड मौज्दात, चेक र त्यसको श्रेस्ता, धरौटी र त्यसको श्रेस्ताको लेखा संस्थाले तोकेको पदाधिकारी वा कर्मचारीको जिम्मामा रहनेछ ।

२. नियम १ वमोजिम जिम्मामा रहेको संस्थागत सम्पत्तिको हिनामिना नहुने गरी लगत श्रेस्ता सहित त्यसको संरक्षण गर्ने कर्तव्य त्यस्तो सम्पत्ति जिम्मा लिने पदाधिकारी वा कर्मचारीको हुनेछ ।

३. कार्यालय प्रमुख वा निजको रेखदेखमा तोकिएको व्यक्तिले आफ्नो कार्यालयमा रहेको खरिद गरी वा नगरी वा कुनै प्रकारको हस्तान्तरण भई वा वस्तुगत सहायता वा अन्य कुनै प्रकारवाट प्राप्त हुन आएका जिन्सी सामाग्री वा मालसामानको विवरण र मूल्य समेत खुलाई जिन्सी कितावमा ७ दिन भित्र आम्दानी वांधि श्रेस्ता खडा गरी अध्यावधीक गरी राख्नु पर्नेछ ।

४. उपर्युक्त नियमहरु १, २ र ३ वमोजिम लगत खडा गरी राखिएको जिन्सी मालसामान के कस्तो अवस्थामा छ, त्यसको भौतिक निरीक्षण १ वर्षको कम्तिमा २ पटक कार्यालय प्रमुखवाट वा अनुगमनको जिम्मा लिएका संस्थाका पदाधिकारी वाट गराई सो को प्रतिवेदन लिखित रूपमा लेखिराख्ने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ । तर जिम्मा लिने व्यक्तिले निरीक्षण गर्ने काम गर्न पाउने छैन ।

५. नियम ४ वमोजिमको प्रतिवेदनमा देहायवाट कुराहन स्पष्ट रूपमा खुलेको हुनुपर्दछ ।

क. जिन्सी कितावमा आम्दानी नवाधिएका जिन्सी मालसामान भए के कति र कस्तो अवस्थामा छन् ।

- ख. मालसामानको संरक्षण र सम्भार राम्रो संग भएको छ छैन ।
- ग. के कति जिन्सी सामानहरु मर्मत गर्नु पर्ने अवस्थामा छन् वा वेकम्पा भई लिलाम विकी वा नष्ट गर्नु पर्ने छन् ।
- घ. जिन्सी मालसामान प्रयोग भए नभएको, हानी नोक्सानी भए नभएको र हानी नोक्सानी भएको भए त्यसको कारण वा कसको लापर्वाही वाट भएको हो ।
६. नियम १ र नियम २ बमोजिम लगत खडा गरी राखिएको संस्थागत जिन्सी मालसामान हानी नहुने गरि संरक्षण गर्ने र तिनिहरुको राम्रो सम्भार गरि वा चालु अवस्थामा राख्ने उत्तरदायित्व सम्बन्धित कार्यालय प्रमुखको हुनेछ ।
७. नगद, जिन्सी मालसामान, विनीयोजित रकम, धरौटी, बेरुजु, अन्य रकमको श्रेस्ता तथा संस्थागत कागजात र आफ्नो जिम्मामा भएको वा रहेको काम आदिको जिम्मा लिने पदाधिकारी वा कर्मचारी साधारणतया सरुवा, वढुवा, अवकाश प्राप्त गरी वा अन्य कुनै कारणले सम्हाली आएको काम छोडी जाँदा वा अलग हुँदा निजको वरवुभारथ गर्ने कर्तव्य हुनेछ । वरवुभारथ संस्था वा संस्थाले तोकेको व्यक्ति समक्ष गर्नुपर्नेछ ।

समाप्त

